

Periodieke rapportage 2021 H1

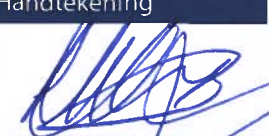
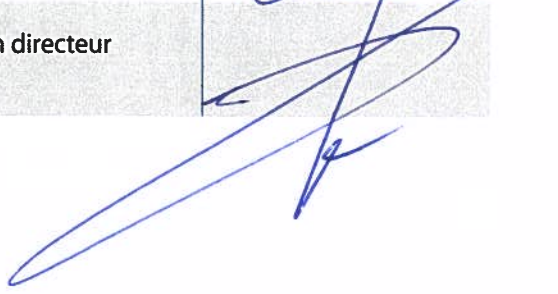
Versiebeheer

Versie	Omschrijving	Opmerking
0	Concept	
1	Definitief	
2	Definitief	Besparing scope 3 toegevoegd

Distributie

Naam	Functie	Versie 0	Versie 1	Versie 2	Versie 3
R. de Groot	Algemeen directeur	X	X	X	
Website			X	X	

Acceptatie document: versie 2, d.d. 29-09-2021

	Naam	Functie	Handtekening
Opgesteld door:	L. van Anrooij	KAM-manager	
Goedkeuring door:	R. de Groot	Algemeen directeur	

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Basisgegevens	4
1.1 Beleidsverklaring	4
1.2 Beschrijving van de organisatie	6
1.3 Verantwoordelijkheden	6
1.4 Referentiejaar	6
1.5 Rapportageperiode	6
1.6 Verificatie	6
2 Afbakening	7
2.1 Organisatorische grenzen	7
2.2 Operationele grenzen	7
2.3 Projecten met gunningsvoordeel	8
3 Berekeningsmethodiek	9
3.1 Actuele berekeningsmethodiek & conversiefactoren	9
3.2 Berekening/ allocatie van emissies binnen projecten met gunningvoordeel	9
3.3 Wijzigingen berekeningsmethodiek	9
3.4 Herberekening referentiejaar & historische gegevens	9
3.5 Uitsluitingen	9
3.6 Opname van CO ₂	9
3.7 Biomassa	9
4 Analyse van de voortgang	10
4.1 Herberekening referentiejaar & historische gegevens	10
4.2 Directe & Indirecte emissies (scope 1&2) 2021 H1	10
4.3 Trends/ voortgang reductiedoelstellingen scope 1 & 2	11
4.4 Analyse voortgang reductiedoelstellingen	14
4.5 Projecten met gunningsvoordeel	14
4.6 Overige indirecte emissies (scope 3)	15
4.7 Onzekerheden	16
4.8 Medewerker bijdrage	16

Inleiding

Als onderdeel van haar implementatie van de CO₂-Prestatieladder rapporteert De Klerk elk halfjaar over haar CO₂-uitstoot, maatregelen en voortgang op de reductiedoelstellingen.

Deze periodieke rapportage beschrijft de volgende aspecten

- Een analyse van de CO₂-uitstoot van de eerste helft van 2021
- De voortgang op reductiedoelstellingen door analyse van trends
- Eventuele wijzigingen in de berekeningsmethode

Het opstellen van de Periodieke rapportage is onderdeel van de stuurcyclus binnen het Energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus staat beschreven in het Kwaliteitsmanagementplan.

Deze Periodieke rapportage beschrijft alle zaken zoals beschreven in § 9.3 uit de ISO 14064-1. Een koppelingstabel vindt u hieronder.

§ 9.3 ISO 14064-1	Periodieke rapportage
a	§ 1.1
b	§ 1.2
c	§ 1.4
d	§ 2.1
e	§ 2.1
f	§ 4.2
g	§ 3.7
h	§ 3.6
i	§ 3.5
j	§ 4.2
k	§ 1.3 + § 4.1
l	§ 3.4 + § 4.1
m	§ 3.1
n	§ 3.3
o	§ 3.1
p	§ 4.5
q	§ 4.5
r	Inleiding
s	§ 1.5
t	§ 3.1

Tabel 1: Koppelingstabel Periodieke Rapportage en § 9.3 uit de ISO 14064-1

1 Basisgegevens

1.1 Beleidsverklaring

De Klerk kent sinds 1887 een indrukwekkende historie en kenmerkt zich heden ten dage als een vooruitstrevend, innovatief en veelzijdig bedrijf. Vanuit diverse bedrijfsonderdelen hebben wij ons ontwikkeld tot een betrouwbare speler in de markt met een grote diversiteit aan activiteiten die veelal met eigen materieel en mensen kunnen worden uitgevoerd.

De Klerk realiseert projecten in de (constructieve) waterbouw die bijdragen aan de waterveiligheid en/of economisch relevant zijn. Deze projecten worden middels vakmanschap, kennis en ervaring tot stand gebracht.

De Klerk wil als partner werken aan vooruitstrevende oplossingen in de (constructieve) waterbouw. Dit doen wij vanuit onze kernwaarden: innovatief, klantgericht, maatschappelijk verantwoord en betrokken. Door op basis van deze kernwaarden uit te blinken willen wij de klant een totaaloplossing bieden, van idee tot realisatie. Met een excellente organisatie als basis bieden we vertrouwen en stabiliteit.

Innovatief

Vakmanschap, kennis en ervaring binnen ons vakgebied is bij De Klerk in ruime mate aanwezig. We omarmen nieuwe ideeën en/of toepassingen, zijn gemotiveerd verbeteringen door te voeren en zijn creatieve denkers in ons vakmanschap. Daarbij voeren wij een voortdurende dialoog met partners in de bedrijfskolom. Vanuit een innovatieve organisatie en cultuur streven we naar een voortdurende doorontwikkeling van onze specialismen en bieden we proactief advisering ten aanzien van verbeteringen in plan en uitvoering.

Klantgericht

De Klerk biedt met het in-house hebben van de specialismen waterbouw, staalbouw en werktuigbouw opdrachtgevers een totaalpakket in het realiseren van waterbouwkundige opgaven. Met de inzet van het eigen zeer goed uitgeruste materieelpark en het voorbereiden en uitvoeren van projecten door eigen medewerkers vanuit een professioneel ingerichte en geleide organisatie, zijn we in staat het gehele bouwproces maximaal te kunnen beïnvloeden en optimaal te beheersen. Het biedt de klant hoge kwaliteit, één aanspreekpunt en flexibiliteit in uitvoering en planning.

Als De Klerk willen we trots kunnen zijn op de werken die we maken. Het is dan ook een voorwaarde dat de klant tevreden is over de geleverde prestatie. Door een open dialoog en goede samenwerking met onze klanten zorgen wij dat eisen en wensen van de klant worden bepaald en waargemaakt. Met als uiteindelijk doel het verhogen van de klanttevredenheid. We zijn ons namelijk bewust van onze verantwoordelijkheid voor het eindresultaat. Die verantwoordelijkheid gaat altijd gepaard met heldere informatievoorziening. Ook over de financiële prestaties, want integriteit is een belangrijke randvoorwaarde voor het werken bij De Klerk.

Maatschappelijk verantwoord

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen staat binnen De Klerk centraal: we bieden zowel onze klanten een duurzaam product als onze medewerkers een veilige en betrouwbare werkomgeving. Milieubeleid evenals de zorg voor veiligheid, gezondheid en welzijn zien wij als een integraal onderdeel van ons bedrijfsbeleid.

Veiligheid staat hierbij hoog in het vaandel. Dit onderschrijven wij onder andere met onze deelname aan de Safety Culture Ladder. Het creëren van een veilige werkomgeving voor zowel onze eigen werknemers als voor externe werknemers en partijen, is voor De Klerk een prioriteit. We dragen zorg voor veilige bouwplaatsen, stimuleren

veiligheidsbewustzijn en willen ongevallen en/of persoonlijk letsel voorkomen, waarbij we streven naar nul incidenten.

Daarnaast nemen wij verantwoordelijkheid in het actief zoeken en werken aan minder milieubelastende bedrijfsprocessen om het milieu te beschermen. Speerpunten hierbij zijn het verminderen van de CO₂-uitstoot, het verminderen van de hoeveelheid vrijkomende afvalstoffen en optimaliseren van mogelijkheden voor hergebruik, het voorkomen van materiële en milieuschade, een duurzaam verbruik van grondstoffen, het verminderen van het energieverbruik en het beschermen van biodiversiteit en ecosystemen.

Onze maatschappelijke betrokkenheid komt ook tot uiting in het ondersteunen van het verenigingsleven, zoals sportclubs, muziekverenigingen, scouting, etc.

Betrokken

Onze business is en blijft mensenwerk, waarbij De Klerk staat voor goed werkgeverschap. Door zorg te dragen voor een prettige, veilige en betrouwbare werkomgeving, het stimuleren van loopbaanontwikkeling en het creëren van een prettige werksfeer en onderlinge betrokkenheid binnen ons bedrijf, wil De Klerk een betrouwbare, sociale werkgever zijn die zorg heeft voor zijn werknemers.

Betrokken zijn wij ook door het streven naar versterking in samenwerkingen op alle fronten en met al onze stakeholders: met onze opdrachtgevers, binnen de keten van projectrealisatie, intern tussen medewerkers en afdelingen maar ook samenwerkingen met kennisplatforms.

Excellente organisatie

We streven een excellente organisatie na waarin onze medewerkers trots zijn om te werken. Door te leren en te groeien op onze competenties, werkgeverschap, ICT, leiderschap, innovatiekracht en samenwerkingen, werken we aan continue organisatieverbetering waarmee we onze cultuur met onze kernwaarden – innovatief, klantgericht, maatschappelijk verantwoord en betrokken – uitdragen. Door het realiseren van continue verbetering, het handelen vanuit de visie en strategie en het excelleren in kerncompetenties zorgen we ervoor gericht te werken aan enkele duidelijke kenmerken van een excellente organisatie.

Bedrijfsmanagementsysteem

Voor de borging van de bedrijfsprocessen is een managementzorgsysteem opgesteld dat het volgende toepassingsgebied omvat: het aannemen, ontwerpen, uitvoeren en onderhouden van:

- Weg- en waterbouwkundige werken, inclusief het uitvoeren van (water)bodemsaneringen
- Staalconstructies (inclusief straal- en conserveringswerken)
- Werktuigbouwkundige constructies inclusief de bijbehorende hydraulische en elektrotechnische installaties.

Dit systeem is vastgelegd in het KAM-handboek en wordt gedragen door de directie en onder verantwoordelijkheid van de directie in stand gehouden.

Continue inspanning ter verbetering van haar prestaties ten aanzien van veiligheid, gezondheid, welzijn, milieu, kwaliteit en efficiency is voor De Klerk vanzelfsprekend. Deze inspanningen worden concreet gestalte gegeven door binnen het bedrijf middels directiebeoordelingen, afwijgingsregistraties, signalering van onveilige situaties, in- en externe audits, werkplekinspecties, projectevaluaties, energieprestaties, etc. te werken aan continue verbetering.

Uit zowel markttechnische, strategische als maatschappelijke overwegingen wordt certificatie van het zorgsysteem nagestreefd en gezien als basis van het systeem. Het zorgsysteem van De Klerk is opgezet conform

de principes van NEN-EN-ISO 9001, VCA**, NEN-EN-ISO 14001, CO₂-prestatieladder, Safety Culture Ladder, NEN-EN 1090-1, EN-ISO 3834-2, BRL-SIKB 7000 (protocol 7001 en 7003) en FSC-STD-40-004.

1.2 Beschrijving van de organisatie

De Klerk is statutair gevestigd te Werkendam. Zij heeft zich met De Klerk Waterbouw en De Klerk Staalconstructie ontwikkeld tot een betrouwbare speler in de markt met een grote diversiteit. De Klerk opereert met zes vestigingen binnen de Nederlandse markt. Daarbij heeft zij één hoofdkantoor en vijf ondersteunende locaties met werkplaatsen waar de staalconstructie haar uitvoerende werkzaamheden verricht. Daarbij voert zij een breed palet aan activiteiten uit en beschikt zij naast haar leasevoertuigen over een drijvende vloot met een veelvoud aan schepen. Zij voert daar zelf onderhoud aan uit. De Klerk is gevat in een besloten vennootschap rechtsvorm genaamd B.V. Beheersmaatschappij Werkendam.

1.3 Verantwoordelijkheden

De KAM-manager is verantwoordelijk voor het opstellen van de periodieke rapportage.

1.4 Referentiejaar

Het referentiejaar is 2020.

Om een goede vergelijkingsbasis tussen het gerapporteerde jaar en het referentiejaar te kunnen blijven garanderen wordt bij een wijziging van de conversiefactoren het referentiejaar herberekend. Als er een wijziging in conversiefactoren optreedt die invloed heeft op het referentiejaar of andere historische gegevens dan wordt dit beschreven in § 3.4. Het herberekende referentiejaar wordt in dat geval beschreven in § 4.1.

1.5 Rapportageperiode

Deze Periodieke rapportage beschrijft de CO₂-emissies in de eerste helft van 2021.

1.6 Verificatie

De emissie inventaris is niet geverifieerd voor deze periode.

2 Afbakening

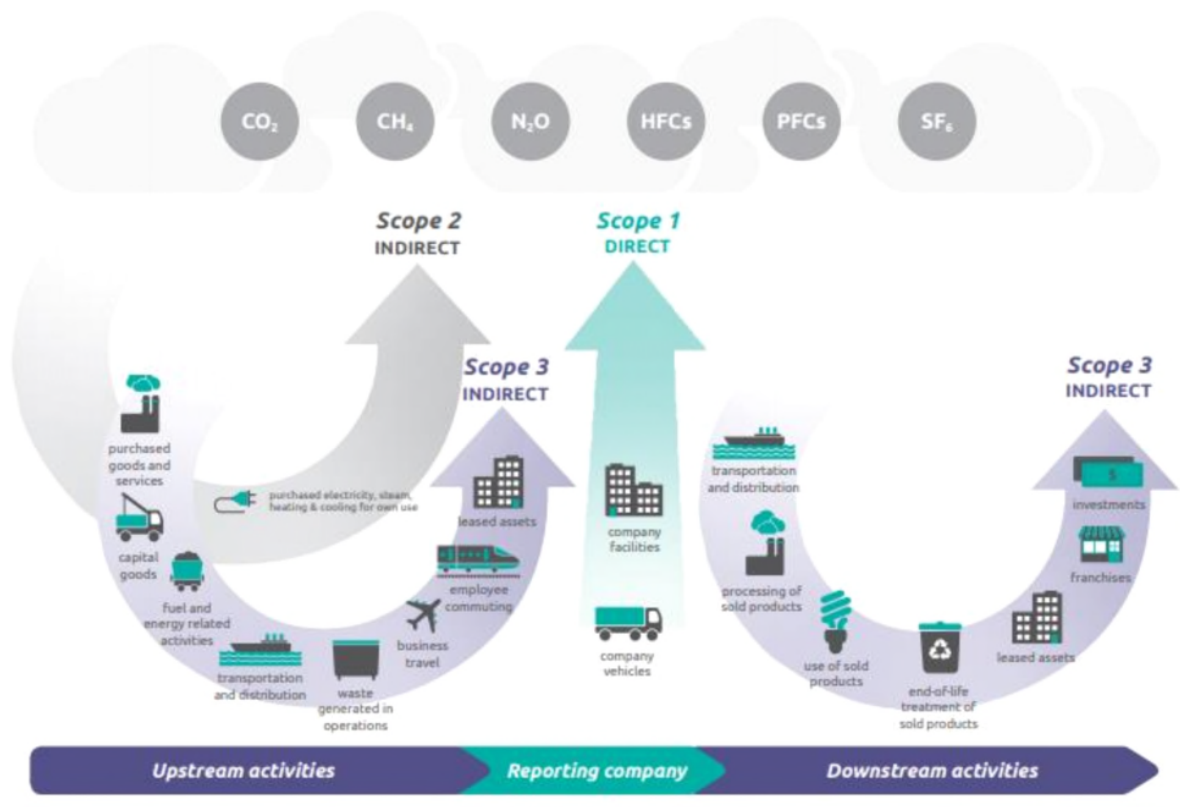
2.1 Organisatorische grenzen

De beschrijving van de organisatorische grenzen is opgenomen in het Boundary Rapport 2021 H1.

2.2 Operationele grenzen

Bij het bepalen van de operationele grenzen wordt onderscheid gemaakt tussen Scope 1, 2 & 3 categorieën. In de scope-indeling van de CO₂-Prestatieladder houdt dit het volgende in:

- Scope 1 is alle directe CO₂-uitstoot van het bedrijf.
- Scope 2 is alle indirecte CO₂-uitstoot die direct te beïnvloeden is, namelijk uitstoot door elektriciteit en vliegreizen.
- Scope 3 is alle overige indirecte uitstoot.

Figuur 1: Scope-indeling CO₂-prestatieladder

Als onderdeel van het energiemanagementsysteem wordt een Energiebeoordeling actueel gehouden dat de energiegebruikers binnen de organisatie beschrijft en een overzicht geeft van de emissiebronnen. Als er binnen

de organisatie door veranderde organisatiegrenzen of de aankoop van nieuwe kapitale goederen sprake is van nieuwe emissiestromen dan worden de Energiebeoordeling en de emissie-inventaris aangepast.

De wijzigingen binnen de emissiestromen in de afgelopen periode zijn:

- In de afgelopen periode hebben er geen wijzigingen plaatsgevonden binnen de emissiestromen;

De actuele emissiestromen binnen de operationele grenzen zijn:

- Scope 1:
 - Verwarming hoofdkantoor, werkplaats Beyerinckweg Werkendam, werkplaats Hulsenboschstraat Werkendam, werkplaats Middelburg en werkplaats Woudrichem;
 - Brandstofverbruik wagenpark (leaseauto's en bedrijfswagens);
 - Brandstofverbruik (drijvend) materieel;
 - Verbruik propaan, acetyleen en stargon;
- Scope 2:
 - Elektriciteit hoofdkantoor, werkplaats Beyerinckweg Werkendam, werkplaats Hulsenboschstraat Werkendam, werkplaats Woudrichem, loods Moerdijk, werkplaats Middelburg en projecten;
- Scope 3:
 - Gedeclareerde zakelijke kilometers privéauto's;
 - Hergebruik grondstoffen;
 - Varianten wrijfstijlen;

2.3 Projecten met gunningsvoordeel

In deze periode zijn de volgende projecten met gunningsvoordeel actief en vormen onderdeel van deze rapportage:

- 19A05 Dijkverzwaring Zeeburgereiland;
- 19A69 Zee & Delta;
- 19A72 Renovatie Krammersluizen.

3 Berekeningsmethodiek

Het opstellen van de Periodieke rapportage is onderdeel van het Energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Om deze reden is het meest recente Handboek CO₂-prestatieladder zoals uitgegeven door de Stichting Klimaatneutraal Aanbesteden & Ondernemen (SKAO) leidend binnen de berekeningsmethodiek.

3.1 Actuele berekeningsmethodiek & conversiefactoren

Het Handboek CO₂-prestatieladder zoals uitgegeven door de SKAO vormt de basis voor de berekeningen binnen elke Periodieke Rapportage. De conversiefactoren zoals vermeld op de website www.co2emissiefactoren.nl worden toegepast.

3.2 Berekening/ allocatie van emissies binnen projecten met gunningvoordeel

Een project dat wordt verkregen op basis van CO₂-gerelateerd gunningvoordeel, krijgt een aparte CO₂-footprint. Dit wordt berekend op basis van de verwachte inzet van het materieel. Voor de berekening wordt uitgegaan van de projectbegroting. Aan het einde van het project (en bij de halfjaarlijkse berekening) wordt de definitieve CO₂-footprint bepaald aan de hand van facturen en de werkelijk geboekte uren van het eigen materieel op de projecten.

In de 1ste helft van 2021 waren 3 projecten in uitvoering met CO₂-gerelateerd gunningvoordeel.

3.3 Wijzigingen berekeningsmethodiek

Er zijn geen wijzigingen in de berekeningsmethodiek.

3.4 Herberekening referentiejaar & historische gegevens

Herberekening van het referentiejaar heeft niet plaatsgevonden.

3.5 Uitsluitingen

CO₂ emissies voortkomend uit het verbruik van 2-tact benzine worden niet meegenomen binnen de CO₂-rapportage, omdat deze verwaarloosbaar zijn ten opzichte van de andere emissiestromen.

Er zijn geen overige uitsluitingen.

3.6 Opname van CO₂

Er heeft in de afgelopen periode geen opname van CO₂ plaatsgevonden binnen de bedrijfsactiviteiten.

3.7 Biomassa

Er is in de afgelopen periode geen gebruik gemaakt van biomassaverbranding.

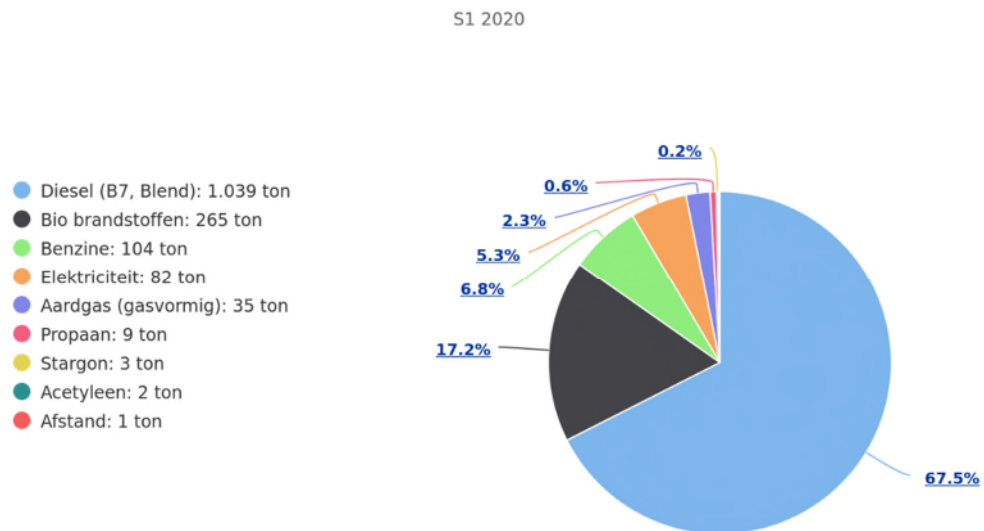

4 Analyse van de voortgang

4.1 Referentiejaar

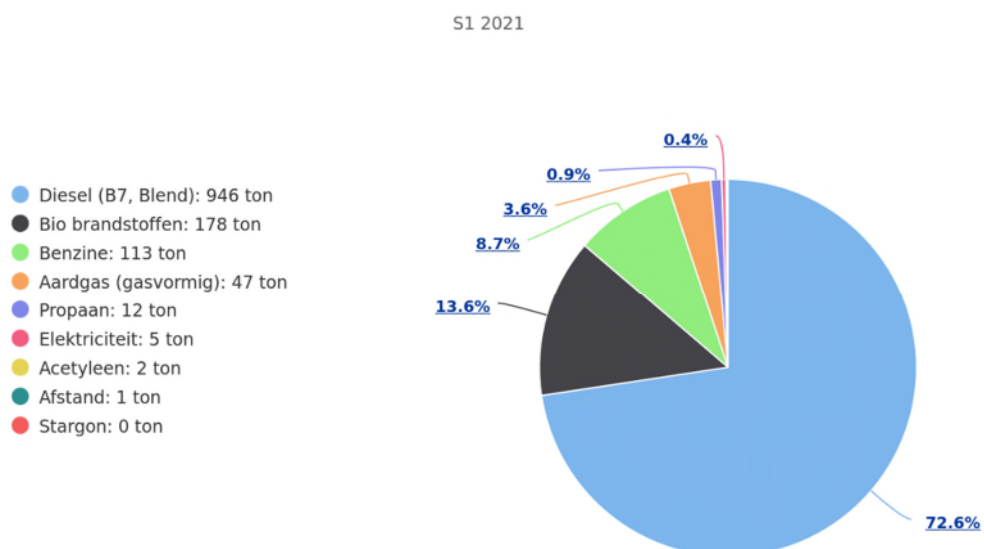
De footprint van het referentiejaar 2020 komt na berekening uit op 2787 ton CO₂, 1538 ton CO₂ in de 1ste helft van 2020 en 1250 ton CO₂ in de 2de helft van 2020.

Figuur 2: CO₂-footprint 2020 H1 (referentiejaar)

4.2 Directe & Indirecte emissies (scope 1&2) 2021 H1

In 2021 H1 bedroeg de CO₂-footprint van De Klerk 1303 ton CO₂.

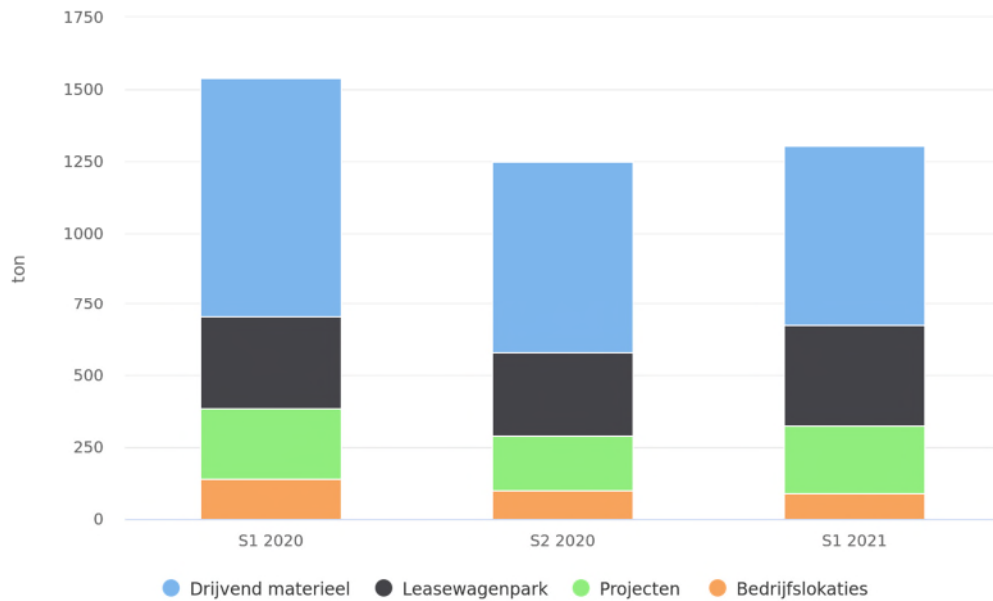
Figuur 3: CO₂-footprint 2021 H1

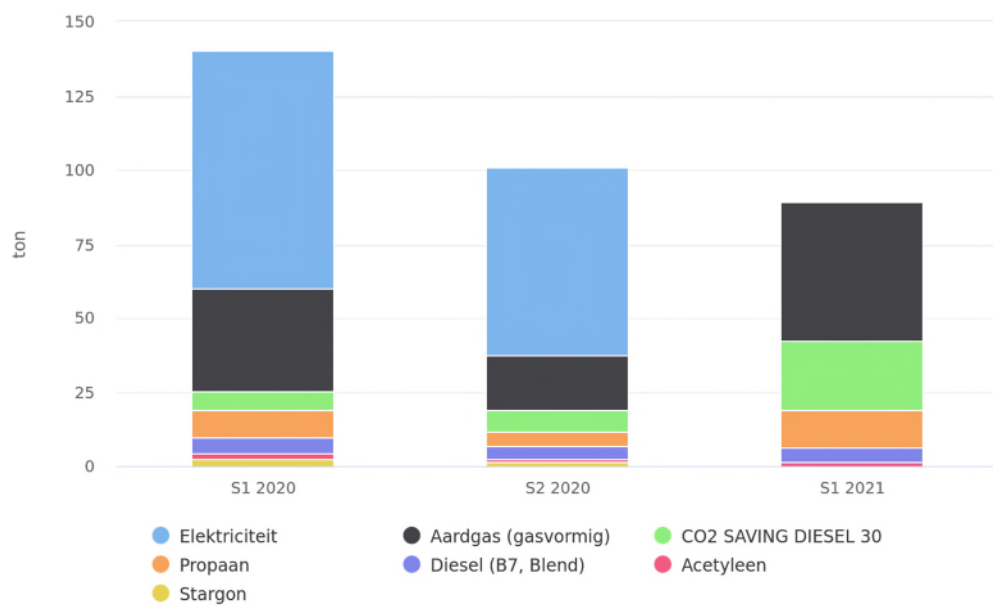
4.3 Trends/ voortgang reductiedoelstellingen scope 1 & 2

4.3.1 CO₂ Footprint De Klerk

Figuur 4: Grafiek CO₂-footprint

4.3.2 Bedrijfslokaties

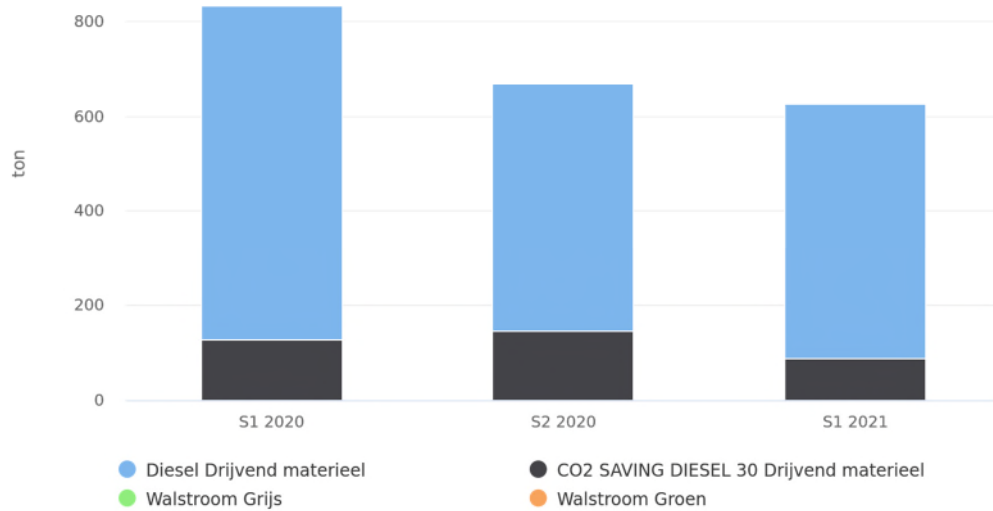

Figuur 5 Trendlijn bedrijfslokaties

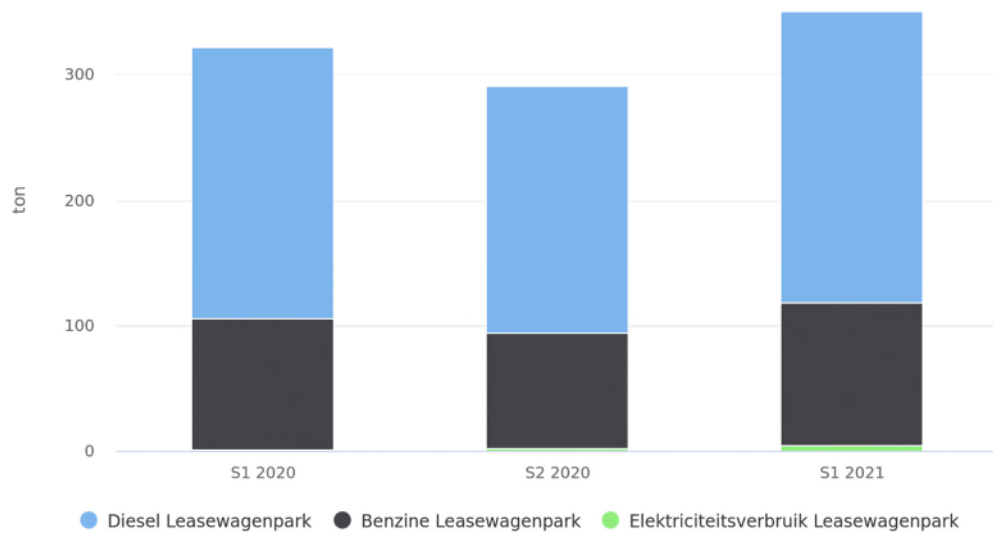

4.3.3 Drijvend materieel

Figuur 6: Trendlijn uitstoot drijvend materieel

4.3.4 Leasewagenpark

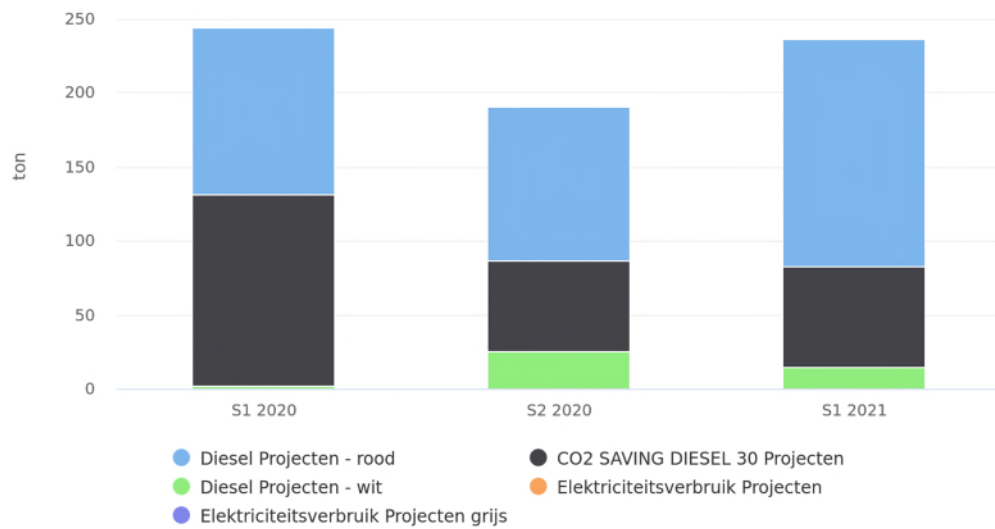

Figuur 7: Trendlijn uitstoot leasewagenpark

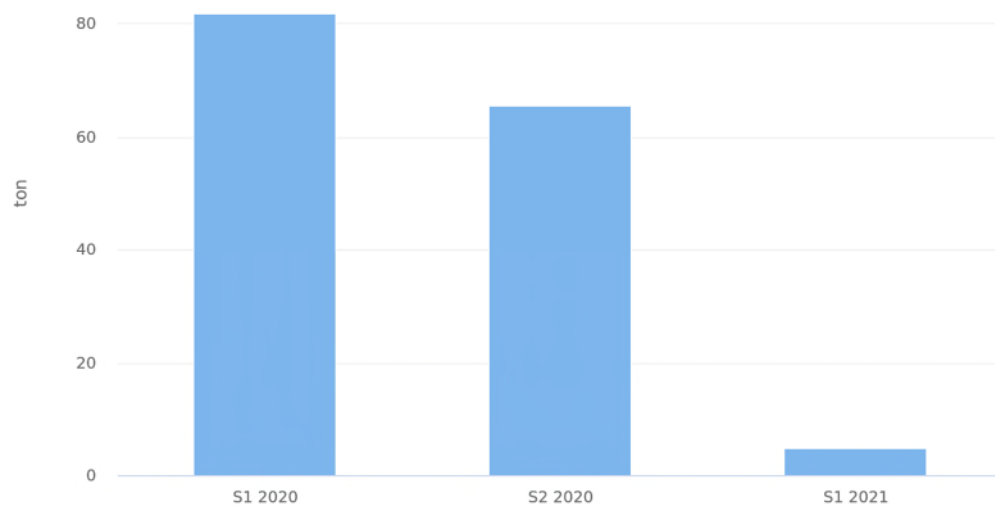

4.3.5 Projecten

Figuur 8: Trendlijn uitstoot projecten

4.3.6 Scope 2-emissies

Figuur 9: Trendlijn scope 2 emissies

4.4 Analyse voortgang reductiedoelstellingen

In 2024 willen we 40% minder CO₂ uitstoten dan in het referentiejaar 2020. Om dit te bereiken willen we ieder jaar een afname van 280 ton realiseren op de totale uitstoot.

De totale uitstoot in de eerste helft van 2021 was 1303 ton CO₂. In dezelfde periode in 2020 was de uitstoot 1538 ton. Dit houdt in dat er 235 ton CO₂ minder is uitgestoten.

Een structurele afname is bereikt omdat er geen grijze elektriciteit meer wordt afgenomen in de locatie Middelburg en door de aankoop van GVO's Nederlandse wind voor het "vergroenen" van het elektriciteitsverbruik van de locatie Moerdijk. Deze maatregelen hebben geleid tot een afname van 80 ton CO₂.

Het drijvend materieel heeft 206 ton CO₂ minder uitgestoten, hiervan kan echter niet aangenomen worden dat dit structureel is.

Het leasewagenpark heeft 30 ton CO₂ meer uitgestoten. Dit kan verklaard worden door het feit dat het leasewagenpark met 8% is toegenomen.

Op basis van eerder genoemde cijfers is het aannemelijk dat we in 2021 de doelstelling van 280 ton CO₂-reductie zullen behalen.

4.5 Projecten met gunningsvoordeel

In 2021 H1 waren er 3 projecten actief die met gunningsvoordeel zijn aangenomen.

- 19A05 Dijkverzwaring Zeeburgereiland → 69,2 ton CO₂, besparing: 13,7 ton (16,5%)
- 19A69 Zee & Delta → 189,6 ton CO₂, besparing: 7,4 ton (3,8%)
- 19A72 Renovatie Krammersluizen → 367,0 ton CO₂, besparing: 16,7 ton (4,4%)

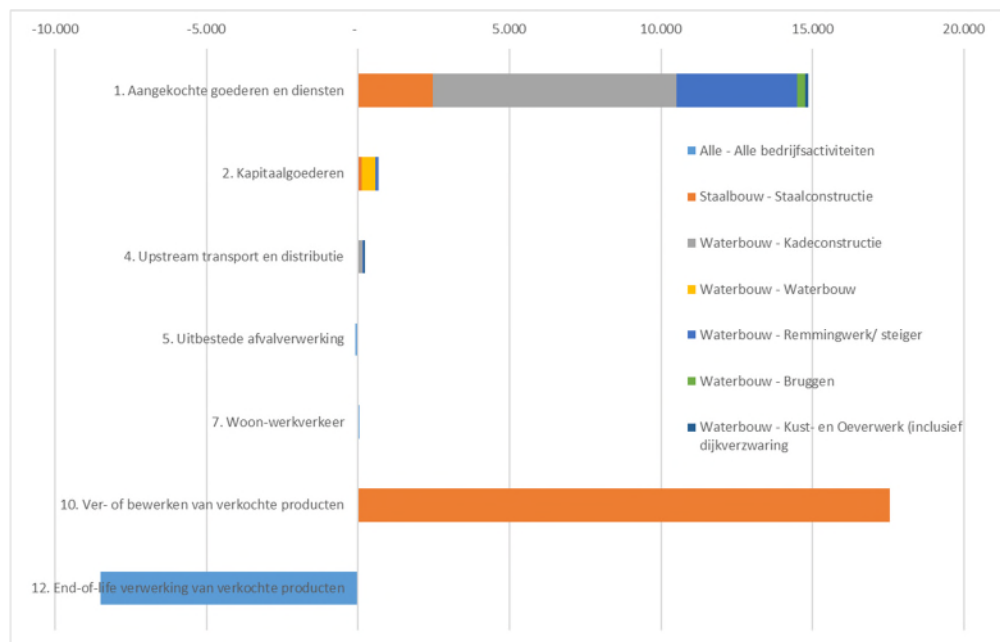
Door het toepassen van CO₂ Saving Diesel is in deze projecten 37,8 ton CO₂ bespaard (6,0%).

4.6 Overige indirecte emissies (scope 3)

Op basis van inkooplijsten, overzicht investeringen, uitgevoerde projecten, registraties woon-werkverkeer en uitbestede diensten voor bijvoorbeeld transport en afvalinzameling is bepaald hoe groot de scope 3 emissies (zowel upstream als downstream) van De Klerk zijn. De totale scope 3 uitstoot is bepaald op 24.771 ton CO₂. In onderstaande grafiek is de verdeling van de uitstoot per categorie en bedrijfsactiviteit weergegeven.

Figuur 10: Overige indirecte emissies

Op basis van de ketenanalyse Grondstoffenbalans en de ketenanalyse Wrijfstijlen zijn mogelijke besparingen in kaart gebracht voor de scope 3 emissies .

Ketenanalyse Grondstoffenbalans:

In diverse projecten zijn vrijgekomen materialen hergebruikt. Door het circulair toepassen van deze materialen is **43,0 ton CO₂** bespaart.

Ketenanalyse Wrijfstijlen:

In diverse projecten zijn houten wrijfstijlen toegepast in plaats van kunststof, daarnaast is bij enkele projecten vrijgekomen hout van eerdere projecten hergebruikt. Hiermee is **0,9 ton CO₂** bespaart.

In totaal is binnen de scope 3 emissies 43,9 ton CO₂ bespaard.

4.7 Onzekerheden

- **Beschrijving van de belangrijkste onzekerheden.**

SCOPE 1:

De meetgegevens van het gebruik van gassen voor stationaire verbrandingsapparatuur en overige gassen zijn afkomstig van meterstanden en aflevergegevens van de betreffende gasleverancier. Bij de opstelling van deze rapportage wordt deels uitgegaan van de eigen meterstanden en deels facturen van de leveranciers.

De meetgegevens van het drijvend en gewoon materieel zijn op basis van de uitdraai van de ecocardgegevens en de facturen van de brandstofleveranciers bepaald. De meetgegevens van het wagenpark zijn door de brandstofleveranciers aangeleverd aan de onderneming die de brandstofpassen, die gekoppeld zijn aan de voertuigen, beheert.

SCOPE 2:

De meetgegevens van het elektriciteitsverbruik zijn verzameld van facturen en meteropnames, welke op basis van meterstanden van elektriciteitsmeters zijn samengesteld. De factuurgegevens van de leverancier worden verder als voldoende betrouwbaar geacht. De verbruiksgegevens van de locaties hoofdkantoor Sasdijk, werkplaats Beyerinckweg, werkplaats Hulsenboschstraat en werkplaats Woudrichem zijn bepaald aan de hand van de gegevens uit de applicatie Dashboard Het Meetbedrijf. Deze gegevens worden vanuit de slimme meters ingelezen.

De meetgegevens van zakelijke kilometers met privé-voertuigen zijn verzameld op basis van door werknemers gedeclareerde kilometers zonder opgave van brandstoftype en motorklasse van het betreffende voertuig.

SCOPE 3:

De meetgegevens voor het bepalen van de scope 3 emissies worden bepaald aan de hand van de inkoopgegevens van de A-leveranciers, de gegevens uit de begroting van het project en de aangeleverde informatie van het projectteam.

- **De afwijking die dit als gevolg kan hebben voor de footprint.**

De afwijking in de meetgegevens van scope 1 en 2 emissies wordt verwaarloosbaar klein geacht. De scope 3 gegevens zijn sterk afhankelijk van de aangeleverde informatie uit de projecten.

4.8 Medewerker bijdrage

De Klerk maakt het op de volgende manier mogelijk voor medewerkers om bij te dragen aan en mee te denken over CO₂-reductie:

- Mailen aan milieu@deklervb.nl
- Onderwerp van functioneringsgesprekken
- Directe melding aan KAM
- Melden tijdens toolboxmeetings

Mogelijkheden voor eigen bijdrage aan CO₂-reductie worden aangedragen middels de startwerkinstructiefolder.

